

Arkeologisk förundersökning av del av L1964:1010

Arkeologisk förundersökning
L1964:1010, Eklanda 2:9
Siene socken, Vårgårda kommun
Mats Hellgren, Jonas Kamperin
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021:34

Arkeologisk förundersökning av del av L1964:1010

Arkeologisk förundersökning
L1964:1010, Eklanda 2:9
Siene socken, Vårgårda kommun
Mats Hellgren, Jonas Kamperin
Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling
KU Arkeologisk rapport 2021:34

Författare Mats Hellgren och Jonas Kamperin

Grafisk form, layout och teknisk redigering Gabriella Kalmar

Omslagsbild Fotot visar ett av de grävda schakten från söder. Foto taget av Mats Hellgren.

Förvaltningen för kulturutveckling

Vänerparken 13

462 35 Vänersborg

tel. 010-441 42 00

<http://vgregion.se/kulturutveckling>

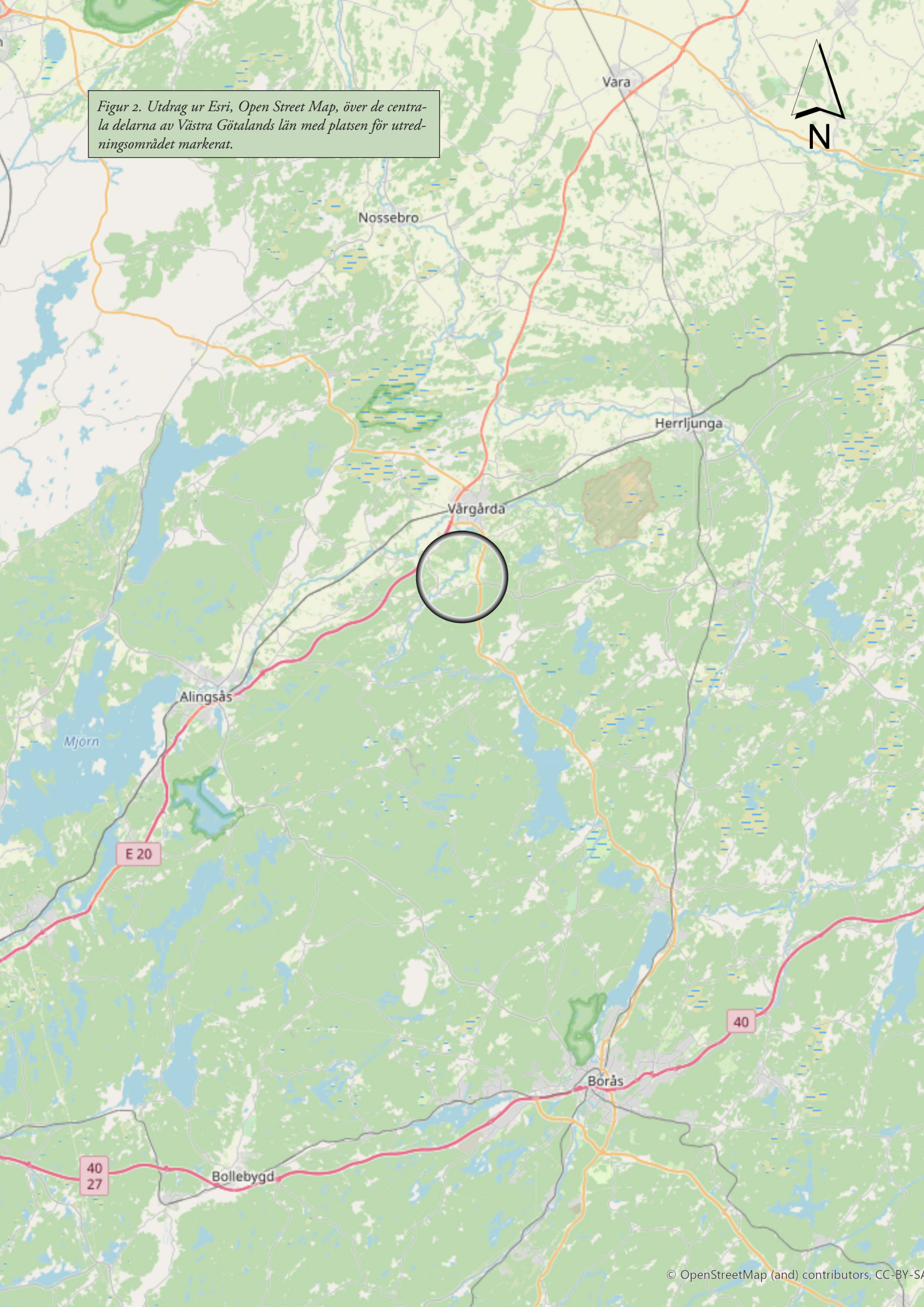
Innehåll

Sammanfattning.....	8
Inledning.....	8
Syfte och metod.....	8
Landskap och fornlämningar.....	8
Genomförande och resultat.....	8
Slutsats och åtgärdsförslag.....	11
Litteratur.....	12
Otryckta källor.....	12
Tekniska och administrativa uppgifter.....	13
Bilagor.....	14

Figur 1. Utdrag ur Esri, National Geographic world map, över Västra Götalands län med platsen för utredningen markerad.

Figur 2. Utdrag ur Esri, Open Street Map, över de centrala delarna av Västra Götalands län med platsen för utredningsområdet markerat.

Figur 3. Foto från söder som visar en del av undersökningsområdet. Foto: Mats Hellgren.

Sammanfattning

Förvaltningen för kulturutveckling VGR har utfört en arkeologisk förundersökning gällande del av ett möjligt gravfält LI964:1010 inom fastigheten Eklanda 2:9 i Siene socken i Vårgårda kommun. Efter okulär besiktning av undersökningsområdet grävdes totalt femton sökschakt. Eftersom inget av arkeologiskt intresse påträffades anser Förvaltningen för kulturutveckling att inga ytterligare arkeologiska åtgärder är nödvändiga. Det möjliga gravfältets gräns har förskjutits mot väster utanför undersökningsområdet.

Inledning

Med anledning av planerad nybyggnation inom fastigheten Eklanda 2:9 i Vårgårda kommun har Förvaltningen för kulturutveckling utfört en arkeologisk förundersökning gällande del av en möjlig fornlämning, LI964:1010.

Projektet utfördes med tillstånd av länsstyrelsen i Västra Götalands län, diarienummer 431-57511-2020. Undersökningen ägde rum den 13 september 2021 och arkeologisk personal var Mats Hellgren och Johanna Lega. Medverkade gjorde även Jonas Kamperin, masterstudent vid Göteborgs Universitet.

Syfte och metod

Syftet med undersökningen var att klargöra status för den möjliga fornlämningen LI964:1010 inom undersökningsområdet.

Fältarbetet genomfördes till att börja med som en okulär besiktning med syfte att hitta och bedöma eventuella fornlämningar som var synliga ovan mark. Därefter grävdes sökschakt med hjälp av en larvburen gräv-

maskin med planskopa. Samtliga schakt mättes in med hjälp av GPS med RTK-korrektion och efterbearbetades i programvaran ArcGis. Fältdokumentationen gjordes med hjälp av mjukvaran Arkeo på en ritplatta.

Landskap och fornlämningar

Undersökningsområdet var cirka 50 x 20 meter stort och utgjordes av igenvuxen åkermark och ett hagmarksområde. Den geologiska undergrunden utgjordes huvudsakligen av sand och silt. Området avgränsades mot söder av bebyggelse och i de övriga väderstrecken av en fastighetsgräns.

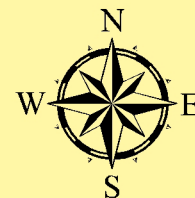
Undersökningsområdet berör del av en möjlig fornlämning, LI964:1010, bestående av ett flertal klumpstenar vilka bedömts troligen härröra från förstörda domarringar.

Ett trettiotal meter sydväst om undersökningsområdet finns ett gravfält (LI964:2120) bestående av elva gravar i form av nio stensättningar och två domarringar. Längre söderut finns ett gravfält (LI964:147), ett område med fossil åkermark, (LI964:2132), några stensättningar, (LI964:2130, LI964:1477) och ett röse (LI964:1450). Strax öster om det undersökta området finns en stensättning (LI964:1012).

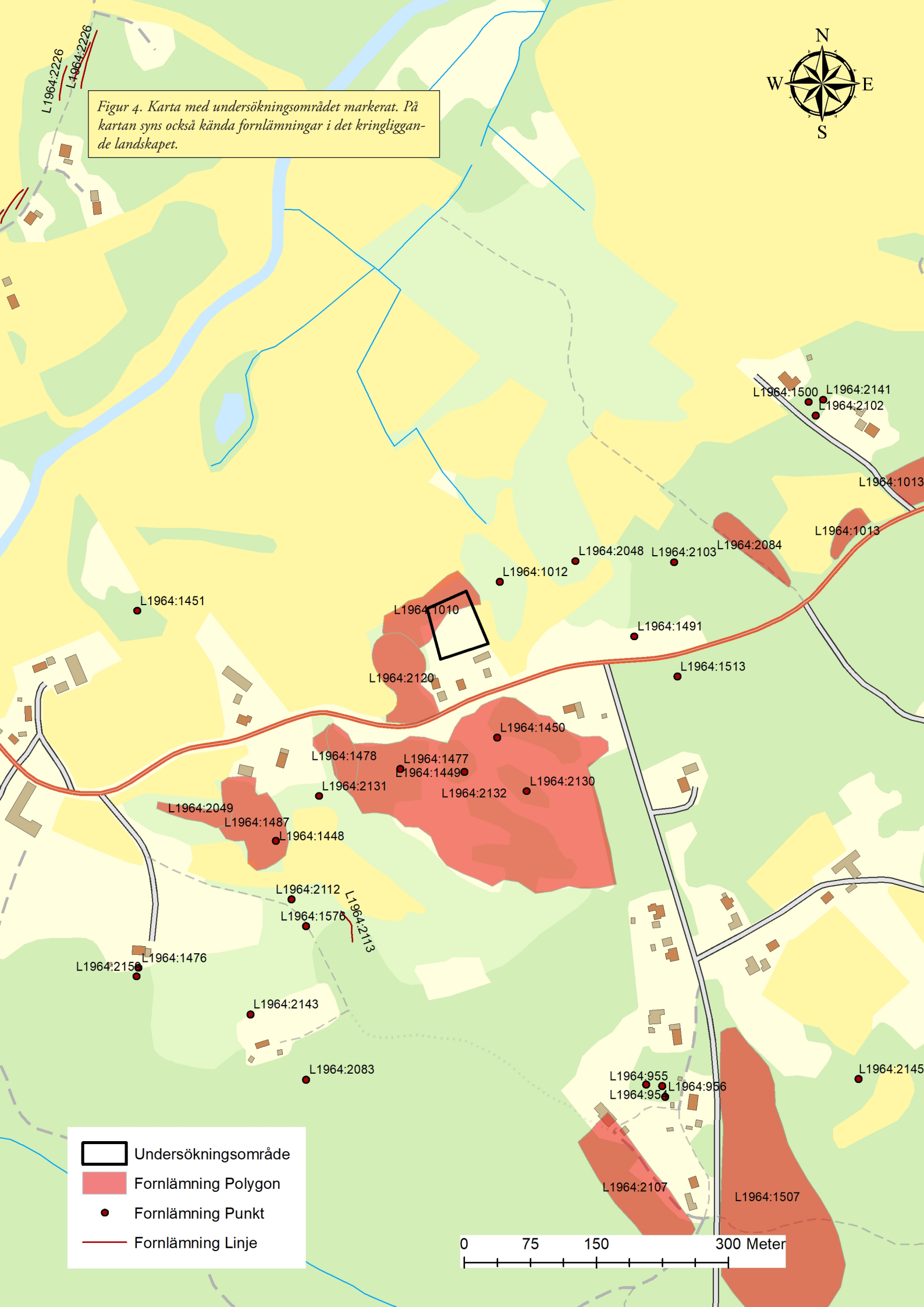
Genomförande och resultat

Med anledning av att det kunde finnas boplatslämningar inom området direkt söder om den preliminära utbredningen av LI964:1010 undersöktes även detta område genom sökschaktning. Sammanlagt grävdes femton schakt vilka totalt omfattade 134 kvadratmeter.

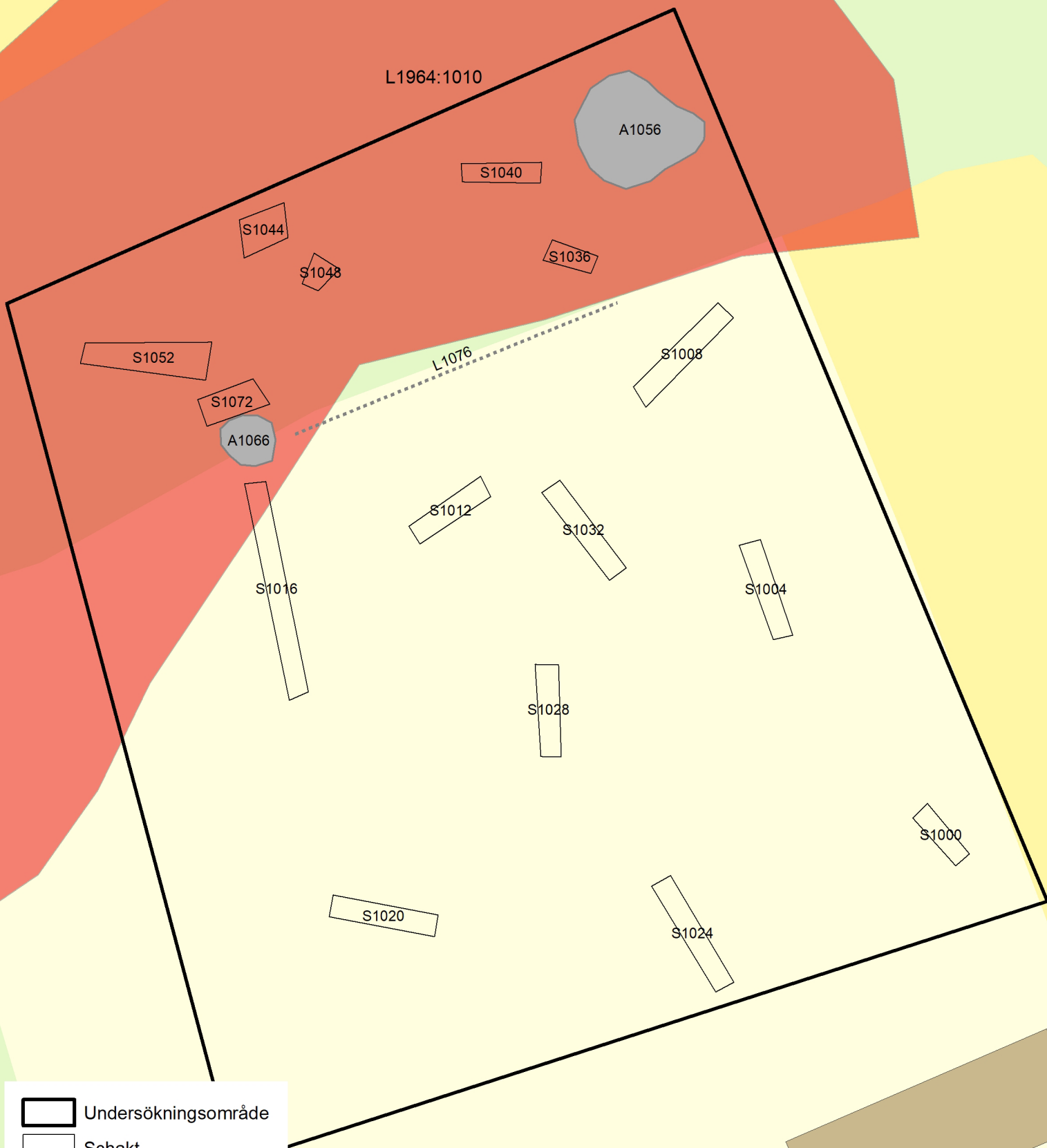
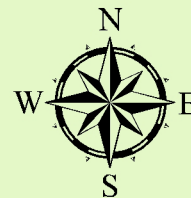
Undersökningen kunde påvisa att de förekommande klumpstenarna inom den berörda delen av LI964:1010

Figur 4. Karta med undersökningsområdet markerat. På kartan syns också kända fornlämningar i det kringliggande landskapet.

Figur 5. Resultatkarta som visar det undersökta området och grävda schakt.

0 5 10 20 Meter

var naturliga. I området runt om klumpstenarna fanns även två röjningsrösen (A1056, A1066) från sen tid och en äldre åkerkant som var belamrad med odlingssten (L1076), likaså härrörande från sen tid

Schaktsbeskrivningar återfinns i bilaga 1 och beskrivning av de sentida röjningsrösen finns i bilaga 2.

Med anledning av att inget av arkeologiskt intresse kunde erfaras anser Förvaltningen för kulturutveckling att det inte är nödvändigt med ytterligare arkeologiska insatser.

Inga avvikelser i förhållande till undersökningsplanen skedde.

Slutsats och åtgärdsförslag

Undersökningsresultatet och de topografiska aspekterna visade att den möjliga fornlämningen L1964:1010 inte sträcker sig inom eller norr om det undersökta området. Följden av detta blev att området för L1964:1010 har modifierats så att endast ett område nordväst om undersökningsområdet kvarstår.

Litteratur

Otryckta källor

Fornreg. Riksantikvarieämbetets registerverktyg för information om arkeologiska lämningar och uppdrag (tidigare FMIS)

Jordartskartan, Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Tekniska och administrativa uppgifter

Lst dnr: 43I-575II-2020

KU dnr: 202I-00759

KU pnr: I4735

Län: Västra Götalands län

Kommun: Vargårda

Socken: Siene

Fastighet: Eklanda 2:9

Koordinatsystem: SWEREF 99 TM

Uppdragsgivare: Joakim Knoll

Ansvarig institution: Kulturmiljö, Förvaltningen för kulturutveckling i
Västra Götalands län

Fältpersonal: Mats Hellgren, Johanna Lega, Jonas Kamperin

Fältarbetstid: 8 timmar

Arkiv: Handlingar förvaras digitalt hos Förvaltningen för
kulturutvecklings diarium

Fynd: Inga fynd påträffades

Rapporten finns tillgänglig på: <https://app.raa.se/oppnadata/forndok>

Förvaltningen för kulturutveckling bildades 1 januari 2020 och är en sammanslagning av de tidigare förvaltningarna Kultur i Väst och Västarvet.

Bilagor

Bilaga 1. *Schaktbeskrivningar*

Bilaga 2. *Beskrivningar över sentida röjningsrösen*

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar

ID	Längd x bredd, m	Matjordsdjup, m	Alvmaterial
S1000	4x1,3	0,6	Sand
S1004	8x1,3	0,6	Berg, Sand
S1008	9x1,3	0,34	Sand
S1012	7x1,3	0,34	Sand
S1016	14x1,3	0,3	Sand
S1020	7x1,3	0,42	Sand
S1024	8x1,3	0,48	Sand
S1028	8x1,3	0,4-0,6	Sand
S1032	7x1,3	0,3-0,4	Sand
S1036	7x1,3	0,26	Berg, Sand
S1040	7x1,3	0,26	Sand
S1044	5x2	0,26-0,3	Berg, Sand
S1048	5x1,3	0,24	Berg, Sand
S1052	4x1,3	0,24	Berg, Sand
S1072	4x1,3	0,24	Berg, Sand

Bilaga 2. *Beskrivningar över sentida röjningsrösen*

ID	Typ	Beskrivning	Längd, m	Bredd, m	Form	Kommentar
A1056	Röjningsröse	1 m högt. 0,6–1,2 m stora stenar	7	6	Oregelbunden	Sentida röse. Stort antal stenar lagda runt om ett större träd
A1066	Röjningsröse	0,3–1,3 m stora stenar	4	4	Rund	Sentida röse
L1076	Röjningsröse	Utefter en 20 m lång sträcka finns ett 30-tal röjningssten, 0,3–1,2 m stora				Sentida rösen. Upplagda intill äldre åkerkant

